

NORGE

[B] (11) UTLEGNINGSSKRIFT Nr. 129812



**STYRET
FOR DET INDUSTRIELLE
RETTSVERN**

(51) Int. Cl. E 05 b 3/00

(52) Kl. 68a-71

(21) Patentsøknad nr. 350/73

(22) Inngitt 26.1.1973

(23) Løpedag 26.1.1973

(41) Søknaden alment tilgjengelig fra 27.5.1974

(44) Søknaden utlagt og
utlegningsskrift utgitt 27.5.1974

(30) Prioritet begjært fra: -

-
- (71)/(73) Arvid Frimann Helland,
Jutulveien 1, Oslo 8.
- (72) Søkeren.
- (74) A/S Oslo Patentkontor Dr. ing. K. O. Berg.
- (54) Anordning ved dørvrider.

Nærværende oppfinnelse vedrører en dørvrider av det slag som omfatter en firkantbolt forløpende gjennom låskassen og dørbladet og på hvis fremstikkende ender er påtredd og festet en hylseformet indre del av dørvrider-håndtakenes spindler og hvor nevnte hylsedels indre ende er utvendig gjenget for samvirke med en på denne påskrudd låsehylse, hvis indre ende er utformet med en innadragende flens, og hvis ytre ende er utformet med et hode egnet for inngrep med et verktøy til dreining av låsehylsen.

Slike dørvridere er enkle og praktiske i bruk, idet man ved enkle midler oppnår fastlåsing av dørhåndtaket på ønsket sted på firkantbolten. Ved å oppgå låsehylsen, flytte dørhåndtaket til

önsket stilling på bolten og derpå trekke til låsehylsen igjen, får man ved enkle midler önsket justering av dörhåndtakene. Denne kjente type av dörvridere er nærmere beskrevet i norsk patent 96.789, hvor der mellom den nevnte innadragende flens på låsehylsen og den indre ende av håndtaksspindelen er innlagt en fjærskive av spesiell utformning. Denne fjærskive er slik at den tjéner som inngrepsorgan når låsehylsen trekkes til, hvorved skarpe tenner på en åpning i fjærskiven griper inn i firkantbolten. Denne anordning har i praksis vist seg å ha den ulempe at disse spesielle fjærskiver som må spesiallages for dette formål og derfor blir relativt kostbare, har lett for å briste. Derved blir låsevirkningen mer eller mindre ödelagt. Inngrep mellom fjærskivens tenner og firkantbolten skjer likeledes over meget begrensede punktinngrep som utsetter tennene for sterke påkjenninger, slik at disse eventuelt kan briste, hvorved også låseinngrepet ödelegges.

Nærværende oppfinnelse er en videreutvikling av den i nevnte patent beskrevne anordning og tar sikte på å eliminere de ulemper som kleber ved den tidligere konstruksjon.

Til oppnåelse av dette forslås det ifölge oppfinnelsen at den kjente fjærskive erstattes med et solidere, billigere, enklere og vesentlig mer pålitelig låseelement.

Nærmere bestemt foreslås det at den hylseformede indre del av dörvriderhåndtakets spindel, der som nevnt er hylseformet, i sin borings ytre ende utformes med et utvidet parti, i hvilket er innlagt et fortrinnsvis ringformet element, som har den utadvendende endekant avskrådd for samvirke med den påskrudde låsehylsens flens, således at når denne hylse trekkes til på nevnte indre del, vil elementets avskrådde endekant ved anlegget mot den indre kant av flensen presse elementet til fastlåsende friksjonsanlegg mot firkantbolten.

Ifölge en foretrukket utförelse er firkantboltens endeparti utformet med avrundete kanter, og låseelementet utgjöres av et sirkulært, sylindrisk rörstykke som i begge ender har avskrådde kanter.

Til bedre forståelse av oppfinnelsen skal denne beskrives nærmere i det efterfølgende under henvisning til et på tegningen skjematisk vist utførelseseksempel.

Fig. 1 er i noe forstørret målestokk et aksialsnitt gjennom den indre ende av det ene dørhåndtak for en dør, hvilket er innfestet ved hjelp av låseelement ifølge oppfinnelsen.

Fig. 2 viser et snitt etter linjen II-II i fig. 1.

Med 1 betegnes det parti av døren som omgir dørvrideranordningen. Et dørskilt 2 kan her være anordnet på vanlig måte. Dørhåndtakets spindel er i den indre ende 3 hylseformet og omslutter firkantbolten 4. Den indre ende av hylsedelen 3 er utvendig gjenget og står i inngrep med en låsehylse 9 som i den indre ende har en innadrettet flens 10 og i den ytre ende et hode 12 utformet som en mutter eller på annen måte for inngrep med hensiktsmessig verktøy for å kunne dreie låsehylsen 9 i forhold til dørhåndtaket.

Håndtaksspindelens hylsedel 3 har den sentrale indre boring 3' utformet med en utvidelse 5 i den indre ende. I denne utvidete del 5 er innlagt et ringformet element 6, fortrinnsvis av noe elastisk eftergivende stål. Elementringen 6 er i begge ender utformet med avskrådde endekanter 6'. Denne avskråning av begge endekanter er kun en praktisk foranstaltning, idet man derved ikke er i stand til å legge elementringen 6 feilaktig inn i det utvidete parti 5. Det er kun den ytre frie kant 6' som har en oppgave i denne anordning. Den indre avskrådde kant vil kun ligge an mot det utvidete partis indre brysting.

Elementringens 6 skrå kant 6' vil samvirke med låsehylsens flens 10, idet dennes indre omkretskant 10' vil ligge an mot skråplanet 6'. Når derfor låsehylsen 9 ved hjelp av mutterhodet 12 trekkes til på hylsepartiet 3, vil låseelementet 6 klemmes til bestemt anlegg mot firkantbolten 4. Derved fås et sikkert låsende friksjonsinngrep mellom de beskrevne deler til fastholdelse av håndtaket på firkantbolten 4.

Denne firkantbolt 4 er fortrinnsvis utformet med avrundete

hjørner, slik dette best ses av fig. 2. Derved vil låseringen 6, når den klemmes sammen med firkantbolten, få relativt bred anleggsflate 4' mot firkantbolten.

Det vil forstås at den viste og beskrevne utførelse av oppfinnelsen kun er ment til å illustrere ved hvilke midler man prinsipielt tilveiebringer en ønsket sammenlåsning av dørhåndtaket og firkantbolten. Også andre klemmelementer enn den beskrevne ring kan således komme til anvendelse uten derfor å fravike oppfinnelsestanken. Likeledes kan såvel ringen som det utvidete parti i håndtakdelens boring gis forskjellige modifiserte former. Ringen har i praksis relativt tynt gods for å være elastisk eftergivende. Når den på tegningen er vist relativt solid, er det kun for å gi et klarere bilde av de i anordningen inngående deler. Den kan videre eventuelt være forsynt med innsnitt eller oppsplittings for å gi ytterligere elastisitet. Hovedsaken er at det fortrinnsvis ringformede låseelement har en tverrsnittsprofil som i samvirke med låsehylsens flens og brysting i nevnte utvidete parti bevirker klemvirkning mot firkantbolten til ønsket friksjonsinngrep. Enhver utformning av elementet som gir denne virkning vil således falle innenfor oppfinnelsens ramme.

P a t e n t k r a v

1. Anordning ved dørvrider av det slag som omfatter en firkantbolt forløpende gjennom låskassen og dørbladet og på hvis fremstikkende ender er påtredd og festet en hylseformet indre del av dørvrider-håndtakenes spindler, og hvor nevnte hylsedels indre ende er utvendig gjenget for samvirke med en på denne påskrudd låsehylse, hvis indre ende er utformet med en innadragende flens og hvis ytre ende er utformet med et hode egnet for inngrep med et verktøy til dreining av låsehylsen, k a r a k t e r i s e r t v e d at den hylseformede indre dels (3) boring (3') i den ytre ende har et utvidet parti (5) i hvilket er innlagt et fortrinnsvis ringformet element (6), som har den utadvendende endekant (6') avskrådd for samvirke med den påskrudde låsehylses (9) flens (10), således at når denne hylse (9) trekkes til på

nevnte indre del (3) vil elementets (6) avskrådde endekant (6') ved anlegget mot den indre kant av flensen (10) presse elementet til fastlåsende friksjonsanlegg mot firkantbolten (4).

2. Anordning som angitt i krav 1, k a r a k t e r i s e r t v e d at firkantboltens (4) endepartier har avrundete kanter (4').

3. Anordning som angitt i krav 1, k a r a k t e r i s e r t v e d at nevnte element (6) utgjøres av et sirkulært-sylindrisk rørstykke (6) som i begge ender har avskrådde (6') kanter.

(56) Anførte publikasjoner: Ingen.

